

LIISA KALLIO
SOILI PERKIÖ
PIIA SÄPYSKÄ

VALLATTOMAN LAIVAN LAULUT

WSOY

Aalloilla alla auringon,
tähtien ja kuun
laivamme pieni ja vallaton
suuntaa seikkailuun.

Vallattoman laivan laulut löytyvät **Lastenmusiikkiorkesteri Loiskiksen** tekemänä äänitteenä samannimiseltä CD-levyltä sekä suoratoistopalveluista.

Äänitekokonaisuus sisältää karaoketaustat sekä räppitaustan. Levyä voi ostaa mm. osoitteesta www.lastenlevykauppa.fi

Kiitokset yhteistyöstä

Lastenmusiikkiorkesteri Loiskis äänitteestä
Pieksämäen kaupungin kulttuuritoimi
Veeti Hietala nuotinnoksista
Kaarlo Uusitalo kuvionuotinnosavusta
Emmi Lemmetty-Garcia viittomista
Martat resepteistä
TaijaTaika saippuakuplareseptistä

Kiitokset apurahoista

Suomen Kulttuurirahaston Etelä-Savon Rahasto
OKKA-säätiö
Taiteen Edistämiskeskus
© Lorut ja kuvat: Liisa Kallio 2023
© Sävellykset: Soili Perkiö 2023
Leikkiohjeet ja ideat: Liisa Kallio, Soili Perkiö ja Piia Säpyskä
Kirjan ulkoasu: Liisa Kallio
Nuotit: Veeti Hietala
Kuvionuotit: Piia Säpyskä
Valokuvat: Liisa Kallio, s. 47 tekijöiden kotialbumit, s. 55 Soili Perkiö

Painettu EU:ssa
ISBN 978-951-0-49298-7

Kuvionuotit © Kaarlo Uusitalo, 1996
Kuvionuottisovellukset © Markku Kaikkonen, Kaarlo Uusitalo 1998
FigureNotes IP-protection: FigureNotesGlobal Ltd.

Lorut ja kuvat
LIISA KALLIO

Sävellykset
SOILI PERKIÖ

Leikkiohjeet ja ideat
LIISA KALLIO, SOILI PERKIÖ & PIIA SÄPYSKÄ

VALLATTOMAN LAIVAN LAULUT

WERNER SÖDESTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

SISÄLLYSLUETTELO

LAIVAN VÄEN TEKEMISIÄ SISÄKANSI

VALLATTOMAN LAIVAN VÄKI 10

JOONAS AURINKO 12

- Kapteeninhattu 14
- Värikapellimestari, soittoleikki ryhmälle 14
- Pullopistin kätkeminen 14
- Kartta 14
- Merirosvon miekka 15
- Merirosvon aarre 15
- Kaukoputki 15
- Kaukoputkileikki 15
- Merimiestänsi 15
- Maa-meri-laiva 15
- Pullon pyöritys 15
- Auringonnousuhyräily 15

LAIVAKOKKI KUMINA 16

- Laivakokki Kuminan kokkausliikkeitä 18
- Tuoksupurkit 18
- Rytmejä ruuanlaittovälineillä 18
- Mukimunakohokas 19
- Kuminan hernehummus 19
- Soittolusikat 19

KANNENKUURAAJA KIRVELI 20

- Tarkkuusheittoa roskakoriin 22
- Supersiivoajat 22
- Harjatanssi 22
- Kirvelin kannenkuuraus 22
- Siivouslaulu 22
- Lajittelua 22
- Siivoustehtäviä sisällä 22
- Siivoustehtäviä ulkona 22
- Vesimaalaus 22
- Sormivärimaalausta 22
- Siivoustemppuja 23
- Kylmää-kuumaa-leikki 23
- Mistä kuva on otettu? 23
- Pesupallocalaxixi 23
- Mansikkahillo 23
- Lintu- ja perhosparvi 23

HERKULES-KUKKO 24

- Kolmen hengen kukko 26
- Kukkopiiri 26
- Kuka on Herkules? 26
- Tiesitkö kuinka kukko kiekuu eri kielillä? 26
- Kellonaikaleikki 26
- Kukon pyrstö 26
- Kukon tempurata 26
- Kukkokävely 27
- Kukko STOP -leikki 27
- Kukko joogaa 27
- Kukon siipitemppu 27
- Kukkoilua 27

MERIROSVOPRINSESSA PERSILJA 28

- Persiljaseppele 30
- Koruaarteet 30
- Bling bling -miekka 30
- Prinsessan merirosvolippu 30
- Prinsessatanssi 30
- Piirrä 30
- Prinsessan asu 30
- Mille prinsessa nauraa? 30
- Paperinukke 31

NOITA KANNONNOKKA 32

- Salaperäisiä ääniä 34
- Taikalima 34
- Taikaläiskiä 34
- Värit esiin 34
- Noita 34
- Munakennohattu 34
- Nokkonen 34
- Kurakeitto 35
- Pantomiimiarvausleikki 35
- Piharatamo 35
- Nokkosletut 35
- Aivastustietoutta 35
- Aivastuksen estokeinoja 35
- Miltä maistuu? 35

TÄTI EULAALIA 36

- Koukku ja puikko 38
- Kaukolasit ja lukulasit 38
- Tilkkutäkkileikki 38
- Käden viivojen kudelma 39
- Rytmittelyä 39
- Puikko- ja mallettileikki-ideoita 39
- Mikado-leikki 39
- Laiva on lastattu 39
- Kuvien tarinat 39
- Sadunkerrontaleikkejä 39

LAIVAKISSA KORIANTERI 40

Kissan tassujen ravistelusarja 42
Mau'u ja matki! 42
Kissan askeleet 42
Venyttele! 42
Halaa itseäsi 42
Rentoutusleikkejä 42
Kissankorvat ja naamari 42
Nappihyrrä 42
Kissan asentoja 1 43
Viiksitemppu 43
Kissan asentoja 2 43
Kissa joogaa 43
Kissa köyristää 43
Konttausasento 43
Kissa rentoutuu 43

TRUBADUURI TIMJAMI 44

Mitä tarkoittaa trubaduuri 46
Kuunvalo-leikki 46
Veden välkettä pullosta 46
Timjamilla maustetut uunijuurekset 46
Tietoa Kuusta 47
Varjoteatteri oviaukkoon 47
Varjoteatteri laatikkoon 47
Pohdiskelua 47
Valokuvamuistoja 47

AALLOILLA ALLA AURINGON 48

Aalloilla alla auringon -laulu viittomina 50
Tukiviittomat 50
Kaarnavene 51
Kollaasimiehistö 51
Puhalla pulloon! 51
Tee soitin 51
Rakenna laiva 51

MEREN RANNALLA 52

Ristinolla 52
Simpukka 52
Paperilintu 1 52
Paperilintu 2 52
Linnukki 52
Tarkkuusheittoleikki 52
Soiva lasi 52
Meren aallot 52
Sumu hallaharsosta 52
Sadeputki 53
Hiekkaranta 53
Mistä päin kuuluu merenrannan ääniä? 53
Jokileikki 53

VEDEN ALLA 54

Tee meritähti 54
Veden välke 54
Merivuokko 54
Meduusatanssi 54
Tee mustekala 54
Pahvilaatikkoakvaario 54
Askarteluvinkkejä 55
Musiikkivinkkejä 55
Saippuakuplat 55
Valopussimeduusa 55
Kestävä saippuakuplaliuos 55
Hulavannemeduusa 55

VALLATTOMAN LAIVAN RÄPPEJÄ 56

Räppitausta 56
Vallattoman laivan väkeä 56
Kompassiräppi 56
Räppivinkkejä 56
Matruusin vinkki 57

NUOTIT

Vallattoman laivan väki 59
Joonas Aurinko 60
Laivakokki Kumina 61
Kannenkuuraaja Kirveli 62
Herkules-kukko 63
Merirosvoprinssessa Persilja 64
Noita Kannonnokka 65
Täti Eulaalia 66
Laivakissa Korianteri 67
Trubaduuri Timjami 68
Aalloilla alla auringon 69

AAKKOSELLINEN HAKEMISTO 70

MERITÄHDEN LEIKKIEN PIIRI 70

VALLATTOMAN LAIVAN LAULUT KUVIONUOTTEINA (erillinen vihko)

VALLATTOMAN LAIVAN VÄKI

Purjelaiva pikkuinen suuntaa seikkailuun
alla taivaan tähtien, auringon ja kuun.

Paras matkakumppani ja pomo mainio
on merirosvokapteeni, Joonas Aurinko.

Kukko Herkules kun kiekuu laivan kannella,
prinsessa Persilja nauraa mukana.

Kissa Korianteri lekotella saa. Kirveli kannenkuuraaja sotkut siivoaa.

Kiltti noita Kannonnokka maustaa keittoa. Täti Eulaalia kertoo satuja.

Trubaduuri Timjami soittaa kitaraa. Laivakokki Kumina pataa paukuttaa.

Joonas Aurinko

Merirosvokapteeni
Joonas Aurinko
pitkin maailmaa purjehti,
kotiin saapui jo.

Keräsi hän mukaansa
matkan varrelta
tarinoita, loruja,
laulunsanoja.

Satamissa vieraili
Joonas monissa,
vaan löytyy paras laiturin
kotirannasta.

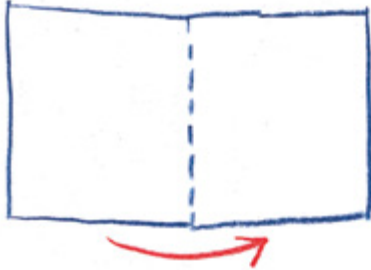
Hetken malttaa muistella
Joonas matkaansa.
Sitten alkaa laatia
uutta reissua.

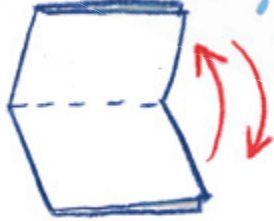
JOONAS AURINKO

Kapteeninhattu

Taittele sanomalehden aukeamasta hattu.
Hattu voi olla myös laiva.

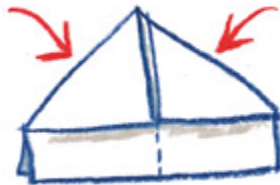
1. Taita kahtia iso paperi, esim. sanomalehden sivu.

2. Tee keskelle taitos ja avaa sivu takaisin.

3. tarkista, että taitetun paperin avoin reuna on itseesi päin.

4. Taita yläkulmat keskitaitekseen.

5. Taita alareunat. Voit teipata ne päistään toisiinsa.

6. Hattu/laiva on valmis!

Värikapellimestari, soittoleikki ryhmälle

Yksi on kapellimestari, muut soittajia. Kapellimestari ohjaa orkesteria näyttämällä erivärisiä vesilaseja.

Valmistelut:

Laittakaa lasihin vettä, värjätäkää vedet elintarvike- tai vesiväreillä erivärisiksi. Voitte käyttää myös pulloja. Jokainen väri merkitsee yhtä soittinryhmää, esim. sininen – rummut.

Soittajat soittavat kun kapellimestari osoittaa heidän väriään.

Voit leikkiä ilman taustamusiikkia tai musiikin kanssa.

Pullopостin kätkeminen

Kirjoita tai piirrä kirje, ja laita se pulloon. Kätke pullo ulos maastoon tai sisälle, ja tee itsellesi kätköpaikasta kartta. Anna kartta ystävällesi, jotta hän löytää pullopостin.

Kartta

Leiki yhdessä kaverin kanssa. Levittäkää lattialle iso paperi. Toinen makaa sen päällä, ja toinen piirtää makaajan ääriviivat. Vaihtakaa rooleja ja asentoja. Kartasta syntyy hauska, kun siihen piirtyy monta eri asentoa päällekkäin. Voitte värittää syntyneet kuvat ja jatkaa karttaa piirtämällä esim. teitä, rakennuksia, puita ja rastin aarten merkiksi.

Leikkiä voi myös isommalla joukolla.

Tiesitkö:

Merenkulussa käytetään värikkäitä viesti- eli signaalilippuja. Löydät niiden kuvia googlaamalla. Keksi, piirrä ja kiinnitä laivaan omia viestilippuja. Voit tehdä myös vaikka pурсеura- tai merirosvo-lipun.

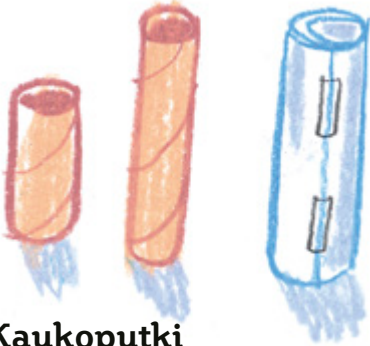

Merirosvon miekka

Rullaa muutama sanomalehden aukeama kulmasta kulmaan tiiviiksi rullaksi ja teippaa rulla kiinni. Päällystä foliolla, tee foliosta myös väistin, eli kahvan poikkikulkeva käsisuoja. Tee oma miekkatanssi.

Merirosvon aarre

Voit muotoilla foliosta melkein mitä vaan: koruja, mitaleita, meren olioita, timantteja, helmiä, sormuksia.

Kaukoputki

Tee kaukoputki vessapaperirullasta, talouspaperirullasta tai käärimällä kopiopaperi rullaksi. Mistä muusta syntyy hyvä kaukoputki?

Kaukoputkileikki

Katsele kaukoputkella ympärillesi. Anna kaukoputken liikkua hitaasti, kunnes stop! Se pysähtyy.

Mitä näet? Kerro se muille. Kerää muutamia sanoja, joista voit tehdä räpin, lorun, tarinan tai laulun.

Merimiestanssi

Keksi oma merimiestanssi. Heiluttele foliomiekkaa, heittele kapteeninhattua, marssi ja tanssi musiikin tahdissa. Mitä kaikkea keksit?

Maa-meri-laiva

Leikkitalassa sovitaan kolme paikkaa: maa, meri ja laiva.

Leikin alussa kaikki ovat laivassa. Kun leikin johtaja, kapteeni, huutaa "Maa", kaikki juoksevat kyseiseen maahan.

Kun kapteeni huutaa "Meri", kaikki juoksevat mereen. Jos lähtee väärään suuntaan, putoaa pelistä.

Kun ollaan laivassa ja kapteeni huutaa "Laiva", ei saa hievahtakaan. Sama sääntö koskee myös muita paikkoja. Se, joka liikaahtaa, putoaa pelistä.

Viimeiseksi jääneestä leikkijästä tulee uusi kapteeni.

Pullon pyöritys

Istukaa piirissä lattialla, pullo on kyljellään piirin keskellä. Yksi on Joonas Aurinko, joka pyörittää pulloa. Se kehen pullo osoittaa, tekee Joonaksen antaman tehtävän. Esim. hypi yhdellä jalalla kolme kertaa, halaa vierustoveria jne. Tehtävän tekijä on seuraava Joonas, joka saa pyörittää pulloa.

Tiesitkö:
Aluksen perästä katsottuna oikea puoli on tyyrpuuri, vasen puoli paapuuri.

Auringonnousuhräily

1. Seiso kädet sivuilla.

2. Hyräile pitkää ääntä.

Vedä toinen käsi toisen käden ja kehon yli tasaisesti omalle puolelleen hyräillen tasaisesti.

3. Vedä käsi ja myötäile sillä pään muotoa, "nousevaa aurinkoa". Hyräily seuraa käden liikettä. Ääni nousee, kun käsi nousee.

Laivakokki Kumina

Laivakokki Kumina
patojensa parissa
pilkkoo, paistaa, paneroi,
suolaa, säilöö, siipaloi,
lohkoo, leipoo, lusikoi,
vispaa, vaivaa, viipaloi.

Laivakokki kauhalla
paukuttelee pannuja.
Rytmejä kun rummuttaa
on kokkaaminen hauskempaa!

Kilikali kilikali kattila,
pum pam pannu,
pata pata pata pata.
Ding!
Mehukannu.

Luuluu lusikka,
haahaa haarukka,
sihisihi sihvilä.
Ding!
Mehukannu.

VALLATTOMAN LAIVAN LAULUT ON LASTENMUSIIKIN KONKAREIDEN TEKEMÄ LAULUKIRJA, JOKA ON LASTATTU TÄYTEEN MUSIIKIN ILOA JA HYVÄÄ TUULTA.

Liisa Kallion runot ja kuvat, Soili Perkiön melodiat ja työryhmän kokoama paketti antavat mielikuvitukselle tuulta purjeisiin. Vallattoman laivan laulut sopii lahjaksi lapsiperheelle, materiaaliksi musiikinopetukseen ja vinkiksi varhaiskasvatukseen.

Kirjassa on yhdentoista laulun sanat ja nuotit sekä ideoita musiikki- ja liikuntaleikkeihin, inspiraatiota kuvalliseen ilmaisuun ja askarteluun, tietoiskuja ja monenlaista mukavaa puuhaa.

Tavallisten nuottien lisäksi kirjassa on mukana kuvionuotit, joiden avulla on helppo oppia soittamaan lauluja.

VALLATTOMAN LAIVAN LAULUT

löytyvät Lastenmusiikkiorkesteri Loiskiksen tekemänä äänitteenä samannimiseltä CD-levyltä sekä suoratoistopalveluista.

Liisa Kallio on palkittu kuvittaja, kirjailija ja graafnen suunnittelija.

Soili Perkiö on Sibelius-Akatemian musiikkikasvatuksen lehtori, säveltäjä ja esittävä taiteilija.

Piia Säpyskä on musiikkipedagogi sekä lastenkulttuurikoordinaattori.

www.wsoy.fi
L78.3

ISBN 978-951-0-49298-7

